

Alte Drucke

APOLOGIA || FRANCISCI || MONTANI PRO SOCIETATE || IESV IN GALLIA. || CONTRA ANTONII ARNALDI || Aduocati Parisiensis Philippicam. || Ex Gallico in ...

Richeome, Louis

Cracoviae, 1597

Caput XXXVIII.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-154864

CAPVT XXXVIII.

Iesuitas non insidiari testamentis.

Ceterum tantò petulantior & sceleratior tua est calumnia, quò leges & regulæ ipsorum magis cauent, ne hac in re male dicendi cupidis sermonē dent vllum. Quantum enim ad legata attinet, vt non tantum vitetur crimen, sed etiam occasio & suspicio, prohibetur illis, ne præsentes adsint, quando quis testamentum facit, & ex multis millibus, quibus à triginta annis suprema illa vitæ hora Parisiis adstitere, non reperientur quatuor, qui illis aliquid testamento donauerint. Et si quis alius fuisset præter præsidem S. Andreae, tu pro tua curiositate haud omisisses, quò minùs talem pro basi & fundamento alicuius calumniæ arripes.

*Quid egerint
Iesuite Parisiē-
ses tempore pe-
stis.*

Quod si ex reliquis Galliae vrbibus omnes, quibus moribundis suprema officia Christianæ Religionis impenderunt, vnum in locum conuocarentur; ausim dicere, ex infinita multitudine non inuentum iri tres, qui societati testamento vel teruntium legauerint. Quin & plura longè & excellentiora non rarò præstiterunt Iesuitæ, vt manus suas ab auaritiæ sordibus intactas, suamq; existimationem integram cōseruarent publicè renunciantes omnibus legatis, quæ quoquo modo liberalitate animam agentium ad ipsos deuolui poterant. Meminisse te velim, si tamen alicuius boni meminisse potes, quid anno M. D. Lxxx. & M. D. Lxxxj. Iesuite Parisienses egerint. Nam cùm pestis tempore iuuandis infectis & affectis, quorum ingens erat numerus, operam suam obtulissent, antequam misericordiæ illud & plenum difficultatis officium auspicarentur, abdicarunt se coram supremæ Curie Senatoribus omnibus legatis, donationibus & elemosynis, si qui fortè pietate ducti in Societatem munifici

nifici esse vellent, sanctè testati, se nihil inde accepturos, etiam coactos, quod re ipsa quoque præstiterunt, nec à quoquam negari potest

Nec illud silendum, quòd præter tres socios, qui pestifera lue contracta, ad meliorem vitam migrârunt, sexq; alios, quibus iam iam suprema dies imminere videbatur, ob contagionem pestis, aliosq; morbos, diurnis nocturnisq; laboribus collectos, supra octingentos aureos in tenuioris fortune homines expenderint: quæ summa neq; potest, neq; debet videri tenuis, si quis tenuitatem facultatum Parisiensis Collegij considerare velit. Quo tempore cum Parisiis inter Conuictores studiosus viuerem, admirabilem ardorem iuuandi proximum rebus tam aduersis & periculosis in omnium animis elucere animaduerti. Nam ex quinquaginta pluriûm sociorum numero, certabât inter sese omnes laudabili quodam contentionis genere, quisnam strenuissimus & maximè indefessus in subleuandis agris esset; neque vel vnus fuit, qui suam operam superiori promptè & alacriter non obtulerit, ne illo quidem excepto, cui pedum vitio vix rectis & non titubantibus vestigiis incedere licebat.

Sub idem tempus, idem charitatis & misericordiæ officium Lugdunensibus exhibebat Edmondus Augerius pestifera etiam afflictis, cui cum largissimæ eleemosynæ & donatiua offerentur, nunquam tamen vel obolum accepit; sed operam dedit, vt quidquid eiusmodi stipis esset, id totum in egenos, potissimum peste tactos, erogaretur. Multa alia huius generis ex Gallia nostræ vrbibus, Tolosa, Burdegala, & aliis vbi sedem habuerunt, petita exempla narrare possem: sed si in laudes Iesuitarum longiùs exspatiarer, stomachum tibi mouerem. Ista tibi molesta, vt spero, non erunt, sunt enim cõmunia & omnibus nota; satis tamen apta, cum ad mendaciorum tuorum vanitatem redarguendam, tum ad de-

Mortui ex ea
gri ex peste.
Expense in pestiferos.

Lugdunensibus
peste afflictis
subuenit Ed-
mond. Augerius.

ad demonstrandum, Iesuitas non tam esse rapaces, & harpago-
nes; quàm tu eos videri cupis.

Sed ad alia beneficentiæ genera accedo, quæ Iesuitæ
quando offeruntur, non respuunt quidem, neminem tamen,
vt quidquam det, inducunt. Quod si quis fortassis aliquan-
do petendo importunior fuit, venia danda est errori, in e-
genis, & quos paupertas valde premit, non valde culpabi-
li. Si Deus à nobis importunè vult orari, votisq; supplici-
bus quodammodò fatigari, oportet, vt locupletiores, qui-
bus animus benefaciendi, & tam præclarum exemplum imi-
tandi, patienter ferant id, quod sibi, quando cum Deo a-
gunt, vitio dari nolunt. Hæc quidem viris probis & pru-
dentibus satis esse poterant, vt ostenderetur, Iesuitas non
magis esse auaros, quàm opulentos. Sed quia contendo
tecum & cum tui similibus calumniatoribus, addam adhuc
aliquid super hac re, vt experiamur, an tibi & illis os, saltem
ad exiguam temporis partem, obstrui possit.

C A P V T XXXIX.

Quot indiciis auarus cognoscatur.

Icis, Iesuitas esse auarissimos, & probare nequis, ni-
si conuictis. Ego vicissim assero, eos esse ab aua-
ritia alienissimos, quod ne credas volo, nisi pro-
bauero. Duobus argumentis cognoscitur auarus:
Primò, locutione: Secundò, rebus & factis: nam ista duo sunt
certa cordis indicia, & veluti flores & fructus animæ: &
quemadmodum ex floribus & fructibus agnoscitur arbor:
ita etiam homo ex operibus suis, quæ sunt verba & actiones.
Et hunc modum assignat Dominus noster ad indagandam
alicuius bonitatem vel malitiam. Quare si quis loquatur &
agat sicut auarus, euidenti argumento conuincitur auaritiæ
morbo

Math. 7.